

LBRIS

We know
books

Șoimaru Cătălin

Tenebre

LETRAS
Promovăm autorii români

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ȘOIMARU, CĂTĂLIN
Tenebre / Cătălin Șoimaru. — Snagov : Letras, 2022

ISBN 978-606-071-804-8

821.135.1

ISBN eBook ePUB: 978-606-071-805-5

Întreaga responsabilitate pentru conținutul acestei cărți
 aparține autorului.

Copyright 2022, Șoimaru Cătălin.

Această carte este protejată de legea dreptului de autor.

Carte distribuită de www.piatadecarte.net

email: office@piatadecarte.com.ro

Comenzi la tel. 021 367 5228 // 0787 708 844

Pentru solicitări de publicare vă puteți adresa editurii, pe mail:
edituraletras@piatadecarte.com.ro

Editura Letras / www.lettras.ro
contact@lettras.ro

CUPRINS

CAPITOLUL I	7
CAPITOLUL II	17
CAPITOLUL III	32
CAPITOLUL IV	40
CAPITOLUL V	52
CAPITOLUL VI	82
CAPITOLUL VII	91
CAPITOLUL VIII	101
CAPITOLUL IX	125
CAPITOLUL X	136
CAPITOLUL XI	145
CAPITOLUL XII	156
CAPITOLUL XIII	167

CAPITOLUL I

*„Aici sunt eu,
Un solitar.
Ce-a râs amar
Și-a plâns mereu.*

*Cu-al meu aspect
Făcea să mor,
Căci tuturor
Păream suspect.”*

George Bacovia – Epitaf

Nu îmi pot da seama când sau cum a pătruns o astfel de idee în capul meu, însă odată cuibărită, mă obseda din zori și până-n seară. Lungile și repetatele suferințe mă îmbolnăviseră și parcă îmi anihilaseră toate puterile minții, astfel încât mă simțeam un veritabil idiot, un imbecil. Cu toate acestea, nu eram nebun, cel puțin nu în acele momente. Simțeam că boala și necazurile îmi ascuțiseră simțurile în loc să mi le tocească, astfel încât auzeam cu destulă claritate multe lucruri din cer și din iad, care, în cazul unui intelect impresionabil, puteau fi un bun

punct de plecare pentru superstiții. Desigur, nu mă aștept să mi se dea crezare pentru lucrurile pe care le voi așterne aici, pe hârtie, lucruri care m-au torturat și m-au nimicit, mai ales că uneori eu însumi mă îndoiesc de propria-mi judecată. Sunt probabil chestiuni relativ obișnuite, comune, pe care însă nu voi încerca prea mult să le explic sau să le analizez în detaliu. Poate se va găsi vreo minte mai lucidă decât a mea care să pună cap la cap aceste relatări și să investigheze cum se cuvine cauzele lucrurilor ce mi s-au întâmplat.

De mic copil m-am deosebit de ceilalți puști de vârsta mea prin temperamentul melancolic și prin caracterul liniștit și visător, care în limbajul comun pot fi descrise, pe scurt, prin termenul „molâu”. Mulți dintre tovarășii de joacă mă porecleau din această cauză „mămăligă”, așa că, de cele mai multe ori, le evitam compania și o căutam ba pe cea a animalelor, ba pe cea a morților, printre mormintele și cavourile din cimitir.

Mulți oameni consideră, în mod eronat, copilăria drept o stare obișnuită a inocenței. Însă nu cumva se întâlnesc nenumărați copii, dotați cu unele dintre cele mai rele propensiuni, la o vârstă la care educația nu a apucat încă să își facă simțită influența? Nu sunt destui copiii care, încă de la început și în ciuda exemplor bune de care sunt înconjurați, manifestă înclinații pentru furt, omorârea și schingiuirea animalelor, sau care se delectează cu persecuția și cu hărțuirea unora dintre tovarășii de joacă? Pesemne că această perversitate precoce a constituit un avantaj în trecutul evolutiv al speciei noastre, când selecția naturală și lupta pentru existență ne modelau corpurile și

caracterele. Însă astăzi, aceasta devine o frână în conviețuirea oamenilor în societate.

Iubeam animalele și îmi plăcea tare mult atunci când bunicii și părinții mă răsfățau, oferindu-mi prieteni necuvântători, care erau mult mai buni și mai loiali decât cei cuvântători. Cu ei îmi plăcea să-mi petrec timpul și nu aveam bucurie mai mare decât atunci când îi mângâiam sau când îi hrăneam. Aveam și un prieten preferat, un motănel cu blănița alb-portocalie, pe care-l botezasem cu clasicul nume Felix și de care eram aproape nedespărțit. Iarna îl aduceam mereu în casă, cu toată opoziția bunicilor și a părinților, care îmi spuneau că locul animalelor este afară. Atunci când se pune masa, aproape întotdeauna îi dădeam hrană suplimentară pe furis, pe sub masă, iar noaptea îl chemam să doarmă cu mine în pat.

Cu toate acestea, prietenia noastră nu a durat mult, deoarece, la un moment dat, a fost prins și chinuit de niște copii din vecini, în timp ce le traversa curtea, astfel încât pisoiful a murit până să apuc să intervin în vreun fel. I-am găsit trupul neînsuflețit și sfârtecat abia după ce torționarii terminaseră „distracția” și îl aruncaseră în drum, pe asfaltul fierbinte al străzii, lăudându-se cu isprava lor în cercul de prieteni.

Motivul pentru care am menționat aici întâmplarea aceasta din copilărie este că m-a determinat să mă apropiu mai mult de cimitirul din localitate și, implicit, de compania celor răposați, din momentul în care, rămas fără prietenul necuvântător, am decis că acesta merita cinstea de a fi îngropat în același loc cu oamenii. Asta, desigur, în pofida opoziției unor membri ai familiei, care spuneau că

IBS
I know
books

e adevărată blasfemie să îngropi un hoit de animal în pământul sfânt al unui cimitir.

De multe ori, copil sau chiar adolescent fiind, obișnuiam să vin noaptea în cimitir, printre morminte, numai cu scopul de a sta pe întuneric, încântându-mă eventualele senzații de groază pe care le simțeam în negura nopții și care-mi tăiau respirația, având senzația că pândesc apariția eventualilor strigoi, care ar fi urmat să iasă de sub o placă de mormânt pe jumătate prăbușită sau din vreun cavou dărăpănat. Mă gândeam că, prin astfel de experiențe sepulcrale, reușesc să-mi înving propriile temeri, călindu-mi caracterul și mai ales voința. Mai mult ca sigur că aceste lucruri par banalități sau chiar simple copilării pentru cineva din exterior, însă acest lucru este valabil mai mult la nivel declarativ. Dacă am lua aleatoriu mai mulți indivizi maturi, trecuți, chipurile, prin viață, propunându-i fiecăruia să stea singur, pentru o oră sau două, într-un cimitir neluminat decât de o palidă lună, în apropiere de miezul nopții, mai mult ca sigur că majoritatea ar refuza. Și chiar dacă ar accepta, din rușinea de a nu părea lași în ochii celorlalți, confortabil tot nu se vor putea simți, odată ajunși la fața locului.

Tot pentru călirea caracterului se poate încerca și vizitarea nocturnă a unei păduri mari și dese, deoarece și acolo își face apariția sentimentul de singurătate și de neajutorare. Și acolo poți avea senzația că ești privit sau urmărit de către cineva sau ceva, iar micile zgomote, precum foșnetul frunzișului, trosnetul unor vreascuri, suflul vântului ori anumite sunete de insecte precum cicadele, sunt suficiente pentru a-l băga în sperieți și pe

cel mai călit dintre muritori. Chiar și marele Victor Hugo recunoștea că orice inimă, oricât ar fi de curajoasă, tresare neliniștită la zgomotele nocturne ale pădurii sau ale cimitirului. Oricât ai fi de rațional și oricât ai conștientiza că din punct de vedere științific nu există dovezi suficiente pentru ocultism și supranatural, atunci când te afli într-un astfel de loc, la o asemenea oră, te simți automat vulnerabil, acest sentiment ieșind din sfera controlului rațiunii și intrând în cea a emoțiilor. În esență, emoțiile sunt niște automatisme relativ primitive de comportament, care au evoluat de-a lungul timpului, în scopul ghidării individului pentru situații de care în prezent se lovește foarte rar, astfel că nu-i exclus ca acestea să-l conducă deseori la decizii proaste spre foarte proaste. Nu au fost rare cazurile în care oameni cu reputația de neînfricați au murit subit în negura cimitirului din cauza unui infarct puternic, după ce li se agățase haina de o creangă sau de cuiele unei troițe, având senzația că cineva sau ceva a ieșit din mormânt și i-a înșfăcat. Cu emoțiile nu-i de glumit, iar în acest aspect, un academician încheiat la toți nasturii nu este nicidecum mai competent decât un semianalfabet care nu știe nici măcar să țină pixul în mână.

Treptat, cimitirul a ajuns locul meu preferat din tot orașul, datorită liniștii și păcii care domneau neconținut în el și, chiar și după ce mi-am terminat studiile, devenind om în toată firea, găseam prilej de mulțumire și de relaxare în peregrinările și vagabondajul prin acest loc.

Suprafața sa era destul de mare pentru un oraș așa mic cum e Calafatul, întinzându-se pe circa zece hectare. În timpul zilei avea un aer interbelic foarte pitoresc, cu

arbori seculari, statui funerare vechi și atent sculptate, monumente antebelice și interbelice acoperite parțial de mușchi și de licheni, cavouri neoclasiche din secolul al XIX-lea, îmbrăcate pe jumătate în iederă, morminte vechi năpădite de buruieni, măceși înțepători, duzi, corcoduși și oțetari. Găseai acolo atât morminte de oameni celebri precum primari, viceprimari, boieri, diverși intelectuali, dar și morminte simple, ale unor oameni la fel de simpli. Ziua îți era mai mare dragul să te plimbi liniștit pe cărările lui, să meditezi și să cugeți la nimicnicia vieții omenești, însă seara se transforma într-un loc lugubru și înfricoșător, unde la fiecare adiere de vânt, mișcarea unei crengi de copac care se freca de acoperișul de tablă al vreunei troițe scotea sunete care îți provocau fiori pe șira spinării.

Deseori se întâmpla să stau locului minute în șir și să cad pe gânduri, în timp ce analizam versurile mai mult sau mai puțin reușite ale vreunui epitaf pe jumătate înnegrit de vremuri. Mi-a atras odată atenția o scurtă inscripție de pe o cruce relativ veche, care conștientiza într-un mod cât se poate de clar starea continuă de trudă a oamenilor, însă fără a o considera mare virtute, așa cum se întâmplă de obicei:

*„Viața întreagă o petreci
Obosind în lupte reci,
În necazuri și sudori
Ca să aduni să faci comori.
Iar la urmă cazi zdrobit,
Pleci sărac, cum te-ai găsit”.*

Prea târziu, din păcate, conștientizează oamenii că adunatul de comori pe pământ constituie deșertăciune, majoritatea dedicându-și întreaga viață atât acestui scop, precum și avansării ierarhice în cadrul societății. Se pare că omul este filosof numai în apropierea morții sau chiar pe patul de moarte, făcând aceeași greșală ca Ivan Ilici, eroul lui Tolstoi. Însă dacă ar face efortul să filosofeze mai de timpuriu, cel mai probabil nu și-ar risipi întreaga viață în căutarea unor asemenea surrogate.

Pe o altă cruce de la finalul secolului al XIX-lea, năpădită de buruieni, abia se mai puteau citi versurile, din cauza degradării și a lichenilor care le acopereau parțial, versuri care constituiau unica dovadă a existenței respectivului individ:

*„Călători tineri ca mine,
Stați, priviți acest mormânt
Și gândiți că-n astă lume,
Ca și voi odinioară,
Am fost și eu pe pământ”.*

Nu puteam să nu mă gândesc că în urma acestor oameni nu rămăsese absolut nimic, în afara câtorva versuri obscure inscripționate pe o cruce, sau, cum zice o altă inscripție larg răspândită și devenită astfel un veritabil loc comun:

*„Din întreaga noastră viață
Ce-am muncit pe acest pământ,
A rămas ca amintire
Doar crucea de la mormânt”.*

Este adevărat că epitafulurile nu au, de cele mai multe ori, profunzimea poeziilor pe care le găsești în mod normal în volumele de versuri ale marilor poeți, iar unele dintre ele pot provoca la început ilaritate, prin greșelile gramaticale sau de ortografie pe care le conțin. Însă, așa cum sunt, reușesc să te pună pe gânduri referitor la nimicnicia și uneori la ticăloșia vieții omenești. Chiar și un epitaf plin de greșeli de scriere de la mormântul unui om simplu, fără prea multă școală, te poate transpune într-o stare de adâncă meditație referitoare la condiția umană. Unii încearcă totuși să fie mai pedanți, scrijelindu-și pe cruce câteva versuri dintr-o poezie celebră, cel mai adesea din „Moartea lui Fulger” a lui Coșbuc sau din „Luceafărul” lui Eminescu, însă parcă această formă de plagiat funerar nu are mereu efectul scontat asupra privitorului, așa cum au niște versuri personalizate, care vorbesc chiar din inima răposatului ori a vreunui membru din familia sa.

Tot plimbându-mă printre cruci, troițe și pietre funerare, se întâmplă relativ des să mă gândesc la cum ar putea arăta, în viitor, propriul meu mormânt, după ce zilele mi se vor fi scurs și dacă efectiv ar mai avea rost prezența numelui și a epitafului pe propria-mi cruce. Ce rost mai are să-ți gravezi numele, funcția, meritele sau statutul social pe o placă funerară? La ce ajută să scrii că în viață ai fost patron, director, profesor, avocat, inginer, colonel sau că ai avut cutare merite deosebite în război? De ce să nu optezi mai degrabă pentru o groapă simplă de pământ și un mormânt la fel de simplu, fără absolut nicio inscripție? Poate conștientizarea faptului că nu avem alte

zile la dispoziție decât cele din această viață ne va face să trăim cu adevărat și nu doar să existăm, iar traiul adevărat începe de multe ori atunci când încetăm să încercăm a-i mulțumi pe ceilalți și când evităm a ne trăi viața la înălțimea așteptărilor stabilite de alți oameni. Imediat, atunci, mi-au venit în minte cuvintele unei inscripții funerare compuse mai demult de George Coșbuc:

„Cel care s-a ascuns aci de lume

A vrut un stei sălbatec, fără nume.

Și-o grădină în jurul mormântului, departe

De orice mort, de orice moarte.

L-am ascultat și am prăbușit din munte

Pleșuva stâncă, ruptă de la frunte.

Nu are, prăvălită din creasta ei înaltă,

Știrbire de la daltă.

Cine-i aci?

O floare doar îl știe,

Și neștiința noastră rămâne pe vecie.

Nu te ruga.

Nu plânge.

Nu căuta în jos.

A fost?

N-a fost?

E de prisos”.